

Київський університет імені Бориса Грінченка

Інститут філології

Кафедра германської філології

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-методичної та навчальної роботи

(ПБ)

« 01 » 09 2021 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Методика навчання в середній школі:

Методика навчання іноземної мови в школі

для студентів 3 курсу

спеціальності	<u>035 Філологія</u>
освітнього рівня	<u>першого (бакалаврського) рівня вищої освіти</u>
освітньої програми	<u>035.04.02 Мова і література (німецька)</u>
спеціалізації	<u>035.04 Германські мови і літератури</u> <u>(переклад включно)</u>

Київ – 2021

Розробники:

Сажко Лілія Антонівна, кандидат педагогічних наук, професор, професор кафедри германської філології Інституту філології Київського університету імені Бориса Грінченка

Викладачі:

Сажко Лілія Антонівна, кандидат педагогічних наук, професор, професор кафедри германської філології Інституту філології Київського університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри германської філології _____

Протокол від 26 . 08 . 2021 р. № 1

Завідувач кафедри _____ (А.В. Гайдаш)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої професійної програми (керівником проектної групи) 035.04.02 Мова і література (німецька)
(назва освітньої програми)

01 . 09 . 2021 р.

Гарант освітньої професійної програми

(керівник проектної групи) _____ (Шапочкіна О.В.)

Робочу програму перевірено

01 . 09 . 2021 р.

Заступник директора _____ (Заяць Л.І.)

Пролонговано

на 20 ___ /20 ___ н.р. _____ (_____), « ___ » 20 ___ р., протокол № ___

на 20 ___ /20 ___ н.р. _____ (_____), « ___ » 20 ___ р., протокол № ___

на 20 ___ /20 ___ н.р. _____ (_____), « ___ » 20 ___ р., протокол № ___

на 20 ___ /20 ___ н.р. _____ (_____), « ___ » 20 ___ р., протокол № ___

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисциплін за формами навчання	
	денна	заочна
Методика навчання у середній школі		
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська, німецька	
Загальний обсяг кредитів/годин	6/180	
Курс	3	
Семестр	5,6	
Кількість змістових модулів з розподілом:	6	
Обсяг кредитів	6	
Обсяг годин, в тому числі:	180	
Аудиторні	168	
Модульний контроль	12	
Семестровий контроль	-	
Самостійна робота	56	
Форма семестрового контролю	екзамен	

Методика навчання іноземної мови в школі

Найменування показників	Характеристика дисциплін за формами навчання			
	денна		заочна	
Вид дисципліни	обов'язкова		обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська, німецька		українська, німецька	
Загальний обсяг кредитів/годин	4/120		4/120	
Курс	3		3	
Семестр	5	6	5 6	6
Кількість змістових модулів з розподілом:	2	2	2	2
Обсяг кредитів	2	2	2	2
Обсяг годин, в тому числі:	60	60	60	60
Аудиторні	28	28	8	8
Модульний контроль	4	4	-	
Семестровий контроль	-	30	-	30
Самостійна робота	28	28	52	52

Форма семестрового контролю		екзамен		екзамен
-----------------------------	--	---------	--	---------

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою курсу є формування у студентів методичної компетентності, що означає ознайомлення із теоретичними основами методики навчання іноземних мов як науки та навчальної дисципліни, розвиток умінь організації навчального процесу з іноземної мови відповідно до вимог сьогодення у рамках компетентнісного підходу, а також забезпечення підготовки майбутніх учителів до здійснення професійної діяльності на високому сучасному рівні.

Завдання курсу:

- ознайомити з теоретичними основами методики навчання іноземних мов і культур;
- розвивати навички та вміння навчальної роботи з формування комунікативної компетентності учнів на основі програм з ІМ загальноосвітніх навчальних закладів;
- навчити укладати плани-конспекти уроків для початкової, основної та старшої школи з урахуванням вікових особливостей учнів;
- сформувати вміння здійснення контролю рівня сформованості мовних та мовленнєвих компетентностей учнів;
- навчити ефективного використання методів, прийомів та сучасних засобів навчання відповідно до етапу навчання;
- навчити раціонального планування навчального процесу;
- ознайомити із формами і видами позакласної роботи з іноземної мови, яка сприяла б успішному виконанню загальної мети навчання іноземної мови у загальноосвітніх навчальних закладах;
- навчити творчого аналізу чинних підручників іноземних мов та вміння ефективного використання їх у навчальному процесі;
- сприяти реалізації індивідуальних та групових проектів методичної спрямованості у центрах компетентностей з метою удосконалення фахових умінь.

3. Результати навчання за дисципліною

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати:**

- нормативні документи, що є дотичними до змісту навчального курсу;
- основні положення та категорії дисципліни;
- ключові аспекти проблем, теорій та вчень, які досліджує курс;
- сутність сучасних підходів до навчання ІМ;
- цілі, зміст, методи, принципи і засоби навчання ІМ;
- питання організації та забезпечення процесу навчання ІМ у ЗНЗ;
- проблематику формування іншомововної компетентності учнів у чотирьох видах мовленнєвої діяльності (аудіюванні, говорінні, читанні та письмі);

вміти:

- надавати пояснення термінологічного мінімуму дисципліни;
- формулювати відповіді на загальні питання методики навчання іноземних мов та культур у ЗНЗ;
- характеризувати різні типи та види вправ для навчання ІМ у ЗНЗ;
- укладати та презентувати уроки та позакласні заходи з іноземної мови;
- встановлювати логічні зв'язки із поняттями, положеннями та твердженнями у межах курсу;
- досліджувати проблеми формування іншомовної комунікативної компетентності учнів та визначати шляхи їх вирішення;
- здійснювати науковий пошук у сфері методики навчання іноземних мов.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план

Назви змістових модулів, тем	Усь ого	Розподіл годин між видами робіт	
		Аудиторна:	С а м

		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
--	--	--------	----------	-----------	-------------	---------------	--

Змістовий модуль 1. Загальні питання методики навчання ІМ і культур

Тема 1. Методика навчання ІМ і культур як наука <i>С/р. Підготовка до семінарських занять</i>	14	2		2	2		8
Тема 2. Цілі, зміст, принципи, методи, прийоми та засоби навчання ІМ <i>С/р. Підготовка до семінарських занять</i>	8			4			4
Тема 3. Система вправ для формування іншомовної комунікативної компетентності <i>С/р. Підготовка до практичних занять</i>	16	2		6			8
Модульний контроль	2						
Разом	38	4		12	2		20

Змістовий модуль 2. Методика формування мовних компетентностей

Тема 4. Формування мовних компетентностей <i>С/р. Підготовка до практичних занять</i>	18			8	2		8
Модульний контроль	2						
Разом	18			8	2		8

Змістовий модуль 3. Методика формування мовленнєвих компетентностей

Тема 5. Формування іншомовних компетентностей в аудіюванні та читанні <i>С/р. Підготовка до практичних занять</i>	14	2		4	2		6
Тема 6. Формування іншомовних компетентностей у говорінні та письмі <i>С/р. Підготовка до практичних занять</i>	14	2		4	2		6
Модульний контроль	2						
Разом	28	4		8	4		12

Змістовий модуль 4. Організація навчально-виховного процесу з ІМ

Тема 7. Контроль у навчанні ІМ і культур <i>С/р. Підготовка до семінарських занять</i>	12	2		4			6
Тема 8. Особливості навчання ІМ і культур на різних етапах <i>С/р. Підготовка до практичних занять</i>	8			2	2		4
Тема 9. Планування процесу навчання ІМ <i>С/р. Підготовка до практичних занять</i>	8			2			6
Модульний контроль	2						
Разом	30	6		8			28
Підготовка та проходження	30						

контрольних заходів							
Усього годин	120	10		36	10		56

5. Програма навчальної дисципліни

Семестр V

Змістовий модуль 1

Загальні питання методики навчання ІМ і культур

Зміст лекцій

Лекція 1 (2 год.)

Методика навчання ІМ і культур як наука

Методика - наука про навчання ІМ. Об'єкт та предмет дослідження методики викладання ІМ. Методи дослідження в методиці навчання ІМ: основні методи дослідження; допоміжні методи дослідження. Зв'язок методики навчання ІМ з іншими науками.

Лекція 2 (2 год.)

Цілі, зміст, принципи, методи, прийоми та засоби навчання ІМ.

Цілі навчання: а) практична; б) освітня; в) розвивальна; г) виховна; д) професійно спрямована (для старшої профільної школи). Зміст навчання: а) структура; б) іншомовна комунікативна компетентність; в) компоненти ІКК. Принципи навчання: а) загальнодидактичні; б) методичні. Методи навчання. Засоби навчання: а) вимоги до засобів навчання; б) класифікація засобів; в) навчально-методичний комплекс.

Лекція 3 (2 год.)

Система вправ для формування іншомовної комунікативної компетентності

Загальна характеристика мовленнєвої діяльності. Психолінгвістичні закономірності формування навичок та розвитку умінь. Вправи і завдання для формування іншомовної комунікативної компетентності. Типологія вправ і вимоги до них. Система вправ для формування іншомовної комунікативної компетентності.

Змістовий модуль 2

Методика формування мовних компетентностей

Лекція 4 (2 год.)

Методика формування мовних компетентностей

Формування іншомовної фонетичної компетентності. Цілі формування іншомовної фонетичної компетентності учнів на різних ступенях навчання. Етапи формування фонетичної компетентності. Вправи та засоби навчання фонетики.

Загальна характеристика іншомовної лексичної компетентності. Цілі формування лексичної компетентності учнів ЗНЗ. Шкільний лексичний мінімум. Етапи формування іншомовної лексичної компетентності. Вправи для формування іншомовної лексичної компетентності.

Формування іншомовної граматичної компетентності. Цілі формування іншомовної граматичної компетентності учнів ЗНЗ. Етапи формування іншомовної граматичної компетентності. Вправи для формування іншомовної граматичної компетентності.

Змістовий модуль 3

Методика формування мовленнєвих компетентностей

Лекція 5 (2 год.)

Формування іншомовної компетентності в аудіюванні та читанні

Загальна характеристика компетентності в аудіюванні. Цілі формування компетентності в аудіюванні на різних етапах навчання. Види аудіювання. Етапи формування компетентності в аудіюванні. Вправи та завдання для формування компетентності в аудіюванні.

Загальна характеристика компетентності у читанні. Цілі формування компетентності у читанні на різних етапах навчання. Види читання. Етапи формування іншомовної компетентності у читанні. Система вправ і завдань для формування компетентності у читанні на різних етапах навчання.

Лекція 6 (2год.)

Формування іншомовної компетентності у говорінні та письмі

Загальна характеристика іншомовної компетентності у говорінні. Формування іншомовної компетентності у діалогічному та монологічному мовленні. Цілі навчання діалогічного та монологічного мовлення учнів ЗНЗ. Типи діалогів. Етапи формування компетентності у діалогічному мовленні. Одиниця навчання діалогічного мовлення. Вправи для навчання діалогічного мовлення. Типи монологів. Етапи формування компетентності у монологічному мовленні. Одиниця навчання монологічного мовлення. Вправи для навчання монологічного мовлення.

Формування іншомовної компетентності у письмі. Цілі формування іншомовної компетентності у письмі на різних етапах навчання. Етапи іншомовної компетентності у письмі. Вправи для формування іншомовної компетентності у письмі.

Семестр VI

Змістовий модуль 4

Організація навчально-виховного процесу з ІМ

Лекція 7 (2 год.)

Контроль у навчанні ІМ і культур

Цілі контролю. Особливості комунікативного контролю. Функції контролю. Види контролю та оцінювання навчальних досягнень учнів. Вимоги до контролю. Засоби та форми контролю. Об'єкти контролю та оцінювання. Тестовий контроль у навчанні ІМ.

Лекція 8 (2 год.)

Особливості навчання ІМ і культур на різних етапах

Особливості навчання ІМ молодших школярів. Вікові особливості учнів 1-4 класів. Організаційні форми навчання, засоби навчання для початкової школи. Характеристика процесу навчання ІМ в основній школі. Вікові особливості учнів 5-6 класів. Методи та прийоми навчання учнів 5-6 класів. Вікові особливості учнів 7-9 класів. Форми та прийоми навчання ІМ учнів 7-9 класів. Організація навчального процесу з ІМ у старшій профільній школі.

Лекція 9 (2 год.)

Планування процесу навчання ІМ

Планування навчального процесу з навчання ІМ та культур. Організаційні форми навчання ІМ. Вимоги до уроку ІМ. Аналіз уроку ІМ. Індивідуалізація процесу навчання ІМ. Самостійна робота учнів у навчанні ІМ. Позакласна робота з ІМ.

Зміст семінарських та практичних занять

V семестр

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Методика навчання ІМ і культур як наука. Зміст і цілі навчання ІМ і культур у загальноосвітніх навчальних закладах	2

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Методика - наука про навчання ІМ. Об'єкт та предмет дослідження методики викладання ІМ. 2. Методи дослідження в методиці навчання ІМ: <ol style="list-style-type: none"> а) основні методи дослідження; б) допоміжні методи дослідження. 3. Зв'язок методики навчання ІМ з іншими науками. 4. Цілі навчання: а) практична; б) освітня; в) розвиваюча; г) виховна; д) професійно спрямована. 5. Зміст навчання: а) структура; б) іншомовна комунікативна компетентність; в) компоненти ІКК. 6. Принципи навчання: а) дидактичні; б) методичні; 7. Методи навчання. 8. Засоби навчання: а) вимоги до засобів навчання; б) класифікація засобів; в) навчально-методичний комплекс. 	
2.	<p>Методи і технології навчання ІМ. Засоби навчання ІМ. Навчально-методичний комплекс</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Методи навчання ІМ. 2. Сучасні технології навчання ІМ. 3. Методи організації навчальної діяльності учнів. 4. Засоби навчання ІМ і культур. 5. Вимоги до засобів навчання. 6. Навчально-методичний комплекс і його функції. 7. Характеристика основних компонентів навчально-методичного комплексу. 	2
3.	<p>Психолінгвістичні засади формування ІКК і система вправ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Загальна характеристика мовленнєвої діяльності. 2. Психолінгвістичні закономірності формування навичок і розвитку умінь. 3. Вправи і завдання для формування ІКК. 4. Типологія вправ і вимоги до них. 5. Система вправ для формування ІКК. 6. Аналіз вправ чинних підручників ІМ для ЗНЗ. 	2
4.	<p>Формування іншомовних фонетичної та лексичної компетентностей</p>	2

	<p>1. Формування іншомовної фонетичної компетентності. Компоненти іншомовної ФК.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Критерії відбору фонетичного мінімуму. - Вимоги до вимови учнів. - Основна мета у навчанні фонетики. - Класифікація звуків ІМ. - Прийоми пояснення, корекції звуків. - Основні етапи формування фонетичних навичок. - Вправи на рецепцію звуків. - Вправи на репродукцію звуків. - Фрагменти уроків з навчання фонетики. <p>2. Формування іншомовної лексичної компетентності. Компоненти іншомовної ЛК.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Цілі формування іншомовної ЛК в учнів початкової, основної та старшої школи. - Шкільний лексичний мінімум. - Етапи формування іншомовної ЛК. - Вправи для формування іншомовної ЛК. - Фрагменти уроків для формування іншомовної ЛК. 	
5.	<p>Формування іншомовної граматичної компетентності</p> <ul style="list-style-type: none"> - Цілі формування іншомовної ГК в учнів початкової, основної та старшої школи. - Шкільний лексичний мінімум. - Етапи формування іншомовної ГК. - Вправи для формування іншомовної ГК. - Фрагменти уроків для формування іншомовної ГК. 	2
6.	<p>Формування іншомовних компетентностей в аудіюванні та читанні</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Загальна характеристика компетентності в аудіюванні. 2. Цілі формування компетентності в аудіюванні у початковій, основній та старшій школах. 3. Види аудіювання. 4. Вимоги до аудіотекстів. 5. Етапи формування компетентності в аудіюванні. 	2

	<p>6. Вправи для формування компетентності в аудіюванні.</p> <p>7. Загальна характеристика компетентності у читанні.</p> <p>8. Цілі формування компетентності у читанні у початковій, основній та старшій школах.</p> <p>9. Види читання.</p> <p>10. Вимоги до текстів для читання.</p> <p>11. Етапи формування компетентності у читанні.</p> <p>12. Вправи для формування компетентності у читанні.</p>	
7.	<p>Формування іншомовної компетентності у говорінні</p> <p>1. Загальна характеристика компетентності у говорінні.</p> <p>2. Формування іншомовної компетентності у діалогічному мовленні.</p> <p>3. Цілі формування іншомовної компетентності у діалогічному мовленні у початковій, основній та старшій школах.</p> <p>4. Функціональні типи діалогів.</p> <p>5. Вправи для формування іншомовної компетентності у діалогічному мовленні.</p> <p>6. Формування іншомовної компетентності у монологічному мовленні.</p> <p>7. Цілі формування іншомовної компетентності у монологічному мовленні у початковій, основній та старшій школах.</p> <p>8. Функціональні типи монологів.</p> <p>9. Вправи для формування іншомовної компетентності у діалогічному мовленні.</p>	2
8.	<p>Формування іншомовної компетентності у письмі</p> <p>План</p> <p>1. Загальна характеристика компетентності у письмі.</p> <p>2. Цілі формування іншомовної компетентності у письмі у початковій, основній та старшій школі.</p> <p>3. Жанри писемного спілкування.</p> <p>4. Етапи формування іншомовної компетентності у письмі.</p>	2

	5. Вправи для формування іншомовної компетентності у монологічному мовленні. 6. Фрагменти уроків з формування іншомовної компетентності у письмі.	
	Разом	16 год.

VI семестр

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	<p>Контроль у навчанні ІМ і культур</p> <p>1. Цілі, функції та види контролю. 2. Особливості комунікативного контролю. 3. Вимоги до контролю. Засоби і форми контролю. 4. Тестування як ефективний засіб організації контролю у навчанні ІМ. 5. Об'єкти, критерії і параметри контролю та оцінювання.</p>	2
2.	<p>Особливості навчання ІМ і культур на різних етапах</p> <p>1. Організація навчального процесу з ІМ у ЗНЗ на сучасному етапі. 2. Психофізіологічні особливості учнів початкової, основної і старшої школи. 3. Вимоги до рівня сформованості ІКК учнів початкової, основної і старшої школи. 4. Особливості формування ІКК учнів початкової, основної і старшої школи. 5. Вимоги до засобів навчання на різних етапах навчання. 6. Використання сучасних технологій навчання ІКК на різних етапах. 7. Особливості формування ІКК у старшій профільній школі.</p>	2
3.	<p>Планування процесу навчання ІМ</p> <p>1. Особливості планування навчального процесу з ІМ. 2. Організаційні форми навчання ІМ і культур. 3. Вимоги до уроку іноземної мови. 4. Аналіз уроку іноземної мови. 5. Самостійна робота учнів у навчанні ІМ.</p>	4

	6. Позакласна робота з ІМ на різних ступенях навчання.	
	Разом	8

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студента

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	3	3	1	1	2	2	3	3
Відвідування семінарських занять	1	2	2	-	-	-	-	1	1
Робота на семінарському занятті	10	2	20	-	-	-	-	1	10
Відвідування практичних занять	1	1	1	2	2	3	3	3	3
Робота на практичному занятті	10	1	10	2	20	3	30	3	30
Виконання завдань для самостійної роботи	5	3	15	2	10	3	15	4	20
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25	1	25
Виконання творчої роботи	15	-	-	-	-	1	15	1	15
Разом	-	-	66	-	58	-	90	-	107
Максимальна кількість балів: 331									
Розрахунок коефіцієнта: 5,5									

6.2. Завдання для самостійної роботи студента та критерії її оцінювання

Самостійна робота з дисципліни виконується з метою закріплення та поглиблення теоретичних знань та вмінь студента з навчального матеріалу, винесеного на самостійне опрацювання. Робота виконується індивідуально кожним студентом. Студент обирає теми із нижчезапропонованих та отримує 5 балів за виконання кожного завдання у таких формах: 1) презентація; 2) усна доповідь.

Змістовий модуль 1
<p>Тема: Методика навчання ІМ і культур як наука</p> <ol style="list-style-type: none">1. Роль психічних процесів у навчанні іноземних мов.2. Роль мотивації у процесі навчання ІМ.3. Співвідношення мимовільного та довільного запам'ятовування у навчанні ІМ4. Роль свідомих і несвідомих чинників у процесі навчання ІМ.5. Порівняльна методика як галузь методики навчання ІМ.6. Роль почуттів та емоцій у процесі навчанні ІМ.7. Методика навчання ІМ та психолінгвістика.
<p>Тема: Цілі та зміст навчання ІМ та культур у ЗНЗ.</p> <ol style="list-style-type: none">1. Формування лінгвосоціокультурної компетентності у навчальному процесі з ІМ.2. Державний стандарт з ІМ.3. Рекомендації Ради Європи з мовної освіти.4. Відбір тематики мовлення з іноземної мови у сучасній шкільній теорії і практиці навчання.
<p>Тема: Історія розвитку методів навчання ІМ</p> <ol style="list-style-type: none">1. Розвиток вітчизняної методики навчання іноземних мов у першій половині 20-го століття.2. Розвиток вітчизняної методики навчання іноземних мов у другій половині 20-го століття.3. Аналіз переваг і недоліків свідомо-порівняльного та свідомо-практичного методів.4. Розвиток вітчизняної методики та психології навчання іноземних мов у 60-х роках 20-го століття.5. Розвиток сучасної зарубіжної методики навчання іноземних мов.6. Основні теоретичні положення та шляхи практичної реалізації комунікативного методу в зарубіжній методиці навчання іноземних мов.7. Сучасні інтенсивні методики навчання ІМ.
<p>Тема: Засоби навчання ІМ</p>

1. Сучасні ТЗН.
2. Ефективні прийоми використання відеоматеріалів.
3. Використання мультимедійних комп'ютерів у навчальному процесі з ІМ. Використання сюжетних малюнків та коміксів.
4. Використання інформаційних технологій в навчанні ІМ.
5. Електронна мультимедійна інтерактивна дошка СМАРТ як ефективний засіб навчання ІМ.
6. Інтернет як інформаційний ресурс та засіб навчання іноземних мов.

Змістовий модуль 2

Тема: Формування іншомовної фонетичної компетентності

1. Вступний фонетичний курс.
2. Особливості проведення фонетичних зарядок на різних етапах навчання.
3. Забезпечення стійкості фонетичних навичок на старшому етапі навчання.
4. Врахування міжмовної інтерференції у навчанні фонетики.
5. Аналітико-імітативний шлях навчання іншомовних фонем.
6. Навчання інтонації. Вправи та завдання з навчання інтонації.

Тема: Формування іншомовної лексичної компетентності

1. Вступний фонетичний курс.
2. Особливості проведення фонетичних зарядок на різних етапах навчання.
3. Забезпечення стійкості фонетичних навичок на старшому етапі навчання.
4. Врахування міжмовної інтерференції у навчанні фонетики.
5. Аналітико-імітативний шлях навчання іншомовних фонем.
6. Навчання інтонації. Вправи та завдання з навчання інтонації.

Тема: Формування іншомовної граматичної компетентності

1. Способи пред'явлення нового граматичного матеріалу.
2. Система вправ з навчання граматики.
3. Використання дидактичних ігор з метою навчання граматики.
4. Використання наочних засобів у навчанні граматичного матеріалу.
5. Приклади граматичних мовленнєвих вправ.

Змістовий

модуль

3

Тема: Формування іншомовної компетентності в аудіюванні

1. Цілі та зміст формування компетентності в аудіюванні у початковій, основній та старшій школах.
2. Характеристика видів аудіювання.

3. Основні та додаткові вимоги до аудіотекстів.

4. Способи контролю рівня сформованості компетентності в аудіюванні.

4. Укладання та презентація фрагментів уроків для формування компетентності в аудіюванні.

Тема: Формування іншомовної компетентності у читанні

1. Цілі та зміст формування компетентності у читанні у початковій, основній та старшій школах.

2. Труднощі читання іншомовних текстів.

3. Особливості видів читання та навчання цих видів на різних етапах.

4. Вправи для різних видів читання.

5. Укладання та презентація фрагментів уроків для формування компетентності у читанні.

Тема: Формування іншомовної компетентності у діалогічному мовленні

1. Особливості формування іншомовної компетентності у діалогічному мовленні у початковій, основній та старшій школах.

2. Функціональні типи діалогів для кожного етапу навчання.

3. Вправи для формування іншомовної компетентності у діалогічному мовленні.

4. Укладання та демонстрація фрагментів уроків з формування компетентності у діалогічному мовленні на різних етапах навчання.

Тема: Формування іншомовної компетентності у монологічному мовленні

1. Особливості формування іншомовної компетентності у монологічному мовленні у початковій, основній та старшій школах.

2. Функціональні типи монологів для кожного етапу навчання.

3. Вправи для формування іншомовної компетентності у монологічному мовленні.

4. Укладання та демонстрація фрагментів уроків з формування компетентності у монологічному мовленні на різних етапах навчання.

Тема: Формування іншомовної компетентності у письмі

1. Особливості формування іншомовної компетентності у письмі у початковій, основній та старшій школі.

3. Жанри писемного спілкування.

4. Вправи для формування іншомовної компетентності у писемному мовленні.
5. Укладання та презентація фрагментів уроків з формування іншомовної компетентності у письмі на різних ступенях навчання.

VI семестр (14 год.)

Змістовий модуль 4

Тема: Контроль у навчанні ІМ і культур

1. Цілі та види контролю.
2. Реалізація функцій контролю. 3. Особливості комунікативного контролю.
4. Переваги та недоліки різних форм контролю.
5. Тестування як ефективний засіб організації контролю у навчанні ІМ.
6. Стандартизовані та нестандартизовані тести.
7. Укладання та презентація тестових завдань.

Тема: Особливості навчання ІМ і культур на різних етапах

1. Урахування психофізіологічних особливостей учнів початкової, основної і старшої школи.
3. Методи та прийоми формування ІКК у початковій, основній та старшій школі.
4. Особливості формування ІКК учнів початкової, основної і старшої школи.
5. Вимоги до рівня сформованості ІКК на різних етапах навчання.
6. Використання сучасних технологій навчання ІКК на різних етапах.
7. Особливості формування ІКК у старшій профільній школі.
8. Навчання другої ІМ у ЗНЗ.

Тема: Планування процесу навчання ІМ

1. Умови успішного планування навчального процесу з ІМ.
2. Аналіз структури та змісту підручників ІМ для початкової, основної та старшої школи.
3. Вимоги до уроку іноземної мови для старшої профільної школи.
4. Типи уроків ІМ.
5. Поглиблений аналіз уроку ІМ.

- 6. Укладання планів-конспектів для кожного етапу навчання.
- 5. Укладання сценарію позакласного заходу з ІМ.

Критерії оцінювання самостійної роботи

№ п/п	Критерії	Максимальна кількість балів за кожним критерієм
1.	Наявність плану доповіді (презентаці) та його дотримання	1
2.	Змістовність, чіткість, мовна правильність доповіді (презентації)	2
3.	Наявність ілюстративного матеріалу	2
	Разом	5

Програмою передбачено також виконання студентами творчої роботи (підготовка реферату та його прилюдний захист з використанням смарт-дошки, обсяг презентації – 10-15 слайдів, обсяг реферату – 10 сторінок із титульною сторінкою, планом, основним змістом та списком використаних джерел). Суденти можуть взяти участь у розробці індивідуальних чи групових проектів із пред'явленням результатів роботи у формі презентації.

Орієнтовна тематика для рефератів та проектів:

1. Формування лінгвосоціокультурної компетентності у навчальному процесі з ІМ на різних етапах.
2. Формування навчально-стратегічної компетентності у навчальному процесі з ІМ на різних етапах.
3. Використання сучасних технологій навчання в процесі формування ІКК.
4. Новітні засоби навчання ІМ.
5. Використання автентичних відеоматеріалів для формування іншомовної фонетичної компетентності.
6. Прийоми роботи над аудіотекстами у початковій школі.
7. Тестові завдання для контролю рівня сформованості компетентності учнів в аудіюванні.
8. Прийоми інтенсивного навчання ІМ на сучасному уроці ІМ.
9. Взаємопов'язане навчання видів мовленнєвої діяльності на уроці ІМ.
10. Комунікативно-ігровий метод навчання ІМ.

Критерії оцінювання презентації

№ п/п	Критерії	Максимальна кількість балів за кожним критерієм
1.	Наявність плану презентації та його дотримання	2
2.	Мовна правильність оформлення презентації	2
3.	Інформативність викладеного матеріалу	2
4.	Змістовність, чіткість, мовна правильність усного представлення презентації	3
5.	Використання малюнків, фотографій, схем, таблиць	2
6.	Наявність автентичних аудіофайлів	2
7.	Зверненість до аудиторії	2
Разом		15 балів

Критерії оцінювання доповіді

№ п/п	Критерії	Максимальна кількість балів за кожним критерієм
1.	Дотримання плану доповіді	2
2.	Використання презентації до усної доповіді	3
3.	Інформативність викладеного матеріалу	2
4.	Змістовність, чіткість, мовна правильність усного представлення доповіді	3
5.	Наявність прикладів іноземною мовою	3
6.	Зверненість до аудиторії	2
Разом		15 балів

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

За навчальним планом передбачено написання трьох модульних контрольних робіт.

МК 1. Теми змістового модулю 1: Цілі, зміст, принципи, методи, прийоми та засоби навчання ІМ. Система вправ для формування іншомовної комунікативної компетентності (кількість балів – 25).

Завдання 1 (зразок). Виконайте тестове завдання множинного вибору. Правильною є одна відповідь. Виберіть варіант завершення твердження (А, Б, В)

і запишіть його у бланку відповідей поряд з номером завдання (1-15).
Максимальна кількість балів – 15.

Бланк відповідей:

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	

1. Практична мета навчання іноземної мови передбачає оволодіння школярами
 - А. Вміннями здійснювати усне спілкування (у монологічній формі) в типових ситуаціях навчально-трудова, побутової і культурної сфер спілкування.
 - Б. Вміннями вчитися (працювати з підручником, довідковою літературою, словниками тощо).
 - В. Вміннями переносу знань і навичок у нову ситуацію на основі здійснення проблемно-пошукової діяльності.
2. Освітня мета навчання іноземної мови передбачає
 - А. Розвиток мовленнєвих здібностей (фонетичного й інтонаційного слуху, мовної здогадки, імітації, логічного викладу думок тощо).
 - Б. Оволодіння вміннями розуміти на слух основний зміст нескладних автентичних текстів.
 - В. Набуття знань про культуру, історію, реалії та традиції країни, мова якої вивчається.

Завдання 2 (зразок). Визначте тип і вид вправ і запишіть у бланку відповідей.
Максимальна кількість балів – 10.

Бланк відповідей:

1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.
8.
9.
10.

1. Вправа для формування лексичної компетентності.

Інструкція: Sagt, bitte, welche Schulsachen Olga auf dem Tisch hat.

2. Вправа з формування граматичної компетентності.

Інструкція: Erzähle deinem Freund, was du gestern gemacht hast!

МК 2. Теми змістових модулів 2,3: Методика формування мовних компетентностей. Методика формування мовленнєвих компетентностей (кількість балів – 25).

Завдання 1. Укладіть фрагмент уроку з формування мовних компетентностей (за чинними підручниками). Максимальна кількість балів – 10.

Завдання 2. Укладіть фрагмент уроку з формування мовленнєвих компетентностей (за чинними підручниками). Максимальна кількість балів – 15.

МК 3. Теми змістового модулю 4: Планування навчального процесу з ІМ та контроль рівня сформованості іншомовної комунікативної компетентності (кількість балів – 25).

Завдання. Укладіть план-конспект уроку з формування іншомовної комунікативної компетентності (за чинними підручниками та із презентацією фрагмента уроку. Максимальна кількість балів – 25.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Семестровий контроль проводиться у формі екзамену. Максимальна кількість балів – 40 (перше та друге – по 15 балів, третє питання – 10 балів).

Критерії оцінювання

Кількість балів	Критерії оцінювання
15	15 балів ставиться за повну відповідь студента за змістом теоретичного питання. Основні проблеми повністю і ґрунтовно розкриті. Студент демонструє високий рівень володіння матеріалом та коректно користується термінологією з предмету. За кожну неточність у відповіді, незнання термінів знімається 1 бал.

15	15 балів ставиться за повну відповідь студента за змістом теоретичного питання. Основні проблеми повністю і ґрунтовно розкриті. Студент демонструє високий рівень володіння матеріалом та коректно користується термінологією з предмету. За кожну неточність у відповіді, незнання термінів знімається 1 бал.
10	10 балів ставиться за максимально точну відповідь, вміння укладати та демонструвати відповідні вправи. Студент демонструє високий рівень володіння професійною компетентністю. За кожну неточність знімається 1 бал, за кожну мовну помилку – 0,5 бала.

Зразок екзаменаційного білету:

Екзаменаційний білет № 19

1. Надайте термінологічну характеристику поняттям: іншомовна комунікативна компетентність, способи семантизації.
2. Розкрийте зміст теоретичного питання: типи монологічних висловлювань. Охарактеризуйте вимоги до формування іншомовної компетентності у монологічному мовленні.
3. Обґрунтуйте сутність питання практичного характеру: диференційований підхід до навчання ІМ у загальноосвітніх навчальних закладах.

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю:

1. Методика - наука про навчання ІМ. Об'єкт та предмет дослідження методики викладання ІМ.
2. Методи дослідження в методиці навчання ІМ: основні методи дослідження; допоміжні методи дослідження.
3. Зв'язок методики навчання ІМ з іншими науками.
4. Цілі навчання ІМ: а) практична; б) освітня; в) розвиваюча; г) виховна; д) професійно спрямована.
5. Зміст навчання: а) структура; б) іншомовна комунікативна компетентність; в) компоненти.
6. Принципи навчання: а) дидактичні; б) методичні.
7. Методи навчання ІМ.
8. Засоби навчання: а) вимоги до засобів навчання; б) класифікація засобів; в) навчально-методичний комплекс.
9. Критерії відбору фонетичного мінімуму.
10. Вимоги до вимови учнів.
11. Основна мета у навчанні фонетики.

- 12.Класифікація звуків ІМ.
- 13.Прийоми пояснення, корекції звуків.
- 14.Основні етапи формування фонетичних навичок.
- 15.Вправи на рецепцію та репродукцію звуків.
- 16.Активний і пасивний граматичний мінімум.
- 17.Граматичні навички мовлення.
- 18.Поняття "граматична структура" і "зразок мовлення".
- 19.Етапи формування граматичної навички.
- 20.Ознайомлення з граматичними структурами активного граматичного мінімуму.
- 21.Автоматизація дій учнів з граматичними структурами активного граматичного мінімуму.
- 22.Зміст навчання лексики: а) лексичний матеріал; б) лексичні навички.
23. Робота з лексичним матеріалом: а) етапи роботи; б) способи семантизації; в) автоматизація дій учнів з новими лексичними одиницями.
- 24.Характеристика аудіювання як виду мовленнєвої діяльності.
- 25.Компоненти компетентності в аудіюванні.
- 26.Вимоги до базового рівня володіння аудіюванням.
- 27.Психофізіологічні механізми аудіювання.
- 28.Вимоги до текстів для навчання аудіювання.
- 29.Труднощі аудіювання іншомовного мовлення.
- 30.Етапи навчання аудіювання.
- 31.Система вправ до навчання аудіювання.
- 32.Суть і характеристика монологічного мовлення.
- 33.Психолінгвістична характеристика монологічного мовлення.
34. Типи монологічних висловлювань.
- 35.Вимоги щодо навичок та вмінь зв'язного висловлювання.
- 36.Етапи навчання монологічного мовлення.
- 37.Система вправ для навчання монологічного мовлення.
- 38.Суть і характеристика ДМ: Структура діалогу. Труднощі оволодіння ДМ. Етапи навчання та система вправ для навчання ДМ.
- 39.Психолінгвістична характеристика діалогічного мовлення.
- 40.Суть та цілі навчання читання.
- 41.Читання як компонент навчання ІМ.
- 42.Формування техніки читання.
- 43.Побудова задач для організації читання: а) вправи на формування навички техніки читання; б) етапи читання в класі; в) домашня робота з текстом.
- 44.Особливості писемного мовлення.
- 45.Вимоги до базового рівня володіння писемним мовленням.
- 46.Навчання техніки письма.
47. Етапи навчання письма: а) оволодіння графікою; б) засвоєння структурної моделі мовлення; в) оволодіння писемним мовленням як засобом спілкування
- 48.Письмо - як засіб навчання та контролю.
- 49.Типи, структура, зміст та специфіка уроку ІМ.
- 50.Вимоги до сучасного уроку ІМ.

- 51.Схема аналізу уроку ІМ.
- 52.Лінгвопсихологічна характеристика мовленнєвої діяльності та спілкування.
- 53.Система вправ для формування іншомовної комунікативної компетентності: а) сучасні вимоги до вправ; б) структура вправи; в) критерії та типи вправ;
54. Поняття «сугестологія» та суть інтенсивного навчання.
55. Принципи методу активізації: а) принцип особистісного спілкування; б) особистісно-рольовий принцип; в) принцип концентрованої організації навчального матеріалу і навчального процесу; г) принцип колективної взаємодії; д) принцип поліфункціональності вправ.
56. Поетапна реалізація моделі інтенсивного навчання.
57. Приклади вправ, що виконуються на етапах тренування і практики у спілкуванні.
58. Функції контролю та вимоги до нього.
- 59.Види та форми контролю.
60. Об'єкти контролю.
- 61.Тестовий контроль.
- 62.Навчальний процес з іноземної мови. Його організація. Успішність планування.
- 63.Система планування: а) календарно-річний план; б) тематичний план; в) поурочний план.

6.6. Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною системою	Значення оцінки
А	100-90	Відмінно – відмінний рівень знань, навичок та умінь в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
В	82-89	Дуже добре – достатньо високий рівень знань, навичок та умінь в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками суттєвих (грубих) помилок
С	75-81	Добре – в цілому добрий рівень знань, навичок та умінь в межах обов'язкового матеріалу з незначною кількістю помилок
Д	69-74	Задовільно - посередній рівень знань, навичок та умінь із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності

E	60-68	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань, навичок та умінь
F, FX	0-59	Незадовільно з обов'язковим повторним проходженням – досить низький рівень знань, навичок та умінь, що вимагає повторного проходження

7. Навчально-методична картка дисципліни

V семестр

Модулі Назва модуля	ЗМ 1 <i>Загальні питання методики навчання ІМ і культур</i>			ЗМ 2 <i>Методика формування мовних компетентностей</i>		ЗМ 3 <i>Методика формування мовленнєвих компетентностей</i>		
	Кількість балів за присутність на лекції	1	1	1	1	1	1	
Бали за присутність на сем. та практ. зан.	1	1	1	1	1	1	1	1
Виконання домашньої (самостійної) роботи	5	5	5	5	5	5	5	5
Робота на сем. та практ. заняттях	10	10	10	10	10	10	10	10
Виконання творчої роботи								15
Модульний контроль	25 б. + 25 б.							
Загальна кількість балів	199							

VI семестр

Модулі Назва модуля	ЗМ 4 <i>Організація навчально-виховного процесу з навчання ІМ</i>

Кількість балів за присутність на лекції	1	1	1	
Бали за присутність на сем. та практ. зан.	1	1	1	1
Виконання домашньої (самостійної) роботи	5	5	5	5
Робота на сем. та практ.зан.	10	10	10	10
Виконання творчої роботи				15
Модульний контроль	25 б. + 25 б.			
Загальна кількість балів	132			

Загальна кількість балів за V та VI семестри - 199+132=331

8. Рекомендовані джерела

Основна література

1. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика : підручник для студ. класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів / Бігич О. Б., Бориско Н. Ф., Борецька Г. Е. та ін. / за загальн. ред.. С. Ю. Ніколаєвої. – К. : Ленвіт, 2013. – 590 с.
2. Методика навчання іноземних мов у середніх навчальних закладах. Підручник для студентів вищих закладів освіти // Під ред. С.Ю. Ніколаєвої. К.: Ленвіт, 1999. – 320 с.
3. Методика навчання іноземних мов у загальноосвітніх навчальних закладах: підручник/Л.С, Панова, І.Ф. Андрійко, С.В. Тезікова та ін. – К.:ВЦ «Академія», 2010. – 328с.
4. Методика навчання іноземних мов: Навч. посіб. – 2-ге вид., перероб.і доп. – К.: Знання, 2011. – 206 с.
5. Методика обучения иностранным языкам в средней школе: Учебник / Гез Н.И., Ляховицкий М.В., Миролубов А.А. и др. – М.: Высш. школа, 1982, - 373 с.
6. Практикум з навчання іноземних мов і культур у загальноосвітніх навчальних закладах : навчальний посібник для студ. класичних, педагогічних і

лінгвістичних університетів / Бігич О.Б., Бориско Н.Ф., Борецька Г.Е. та ін. / за редакцією Ніколаєвої С.Ю. – Ірпінь : Видавець Романенко Л.Л., 2016. – 398 с.

7. Демьяненко М.Я., Кислая С.В., Лазаренко К.А. Основы общей методики обучения иностранным языкам. - К.: Вища школа, 1976. – 257 с.

8. TEFL reader: Хрестоматія з методики навчання англійської мови: Навчальний посібник для студентів філологічного факультету спеціальності “Педагогіка і методика середньої освіти. Англійська мова та зарубіжна література” / Уклад. Ольшанський Д.В. – К.: КМПУ ім. Б.Д. Грінченка, 2004. – 71 с.

Додаткова література

1. Зимняя И.А. Психология обучения иностранным языкам в школе. - М.: Просвещение, 1991. – 220 с.

2. Беляев Б.В. Очерки по психологии обучения иностранным языкам. - М.: Просвещение. 1966. – 227 с.

3. Бухбиндер В.А., Китайгородська Г.А. Методика интенсивного обучения иностранным языкам. - К.: Вища школа. 1988. – 343 с.

4. Климентенко А.Д. Содержание обучения ИЯ в средней школе // Под ред. А.Д. Климентенко. - М. : Педагогика, 1984. – 140 с.

5. Клычникова З.И. Психологические особенности обучения чтению на иностранном языке. - М. : Просвещение, 1983. – 197 с.

6. Пассов Ю.И. Коммуникативный метод обучения иноязычному говорению. - М.: Просвещение. 1991. – 222 с.

7. Пассов Е.И. Основы методики обучения иностранным языкам. - М.: Русский язык. 1977. – 216 с.

8. Редько В.Г. Засоби формування комунікативної компетенції у змісті шкільних підручників з іноземних мов. Теорія і практика: монографія/Валерій Редько. – К.:Генеза, 2012. – 224 с.

9. Азимов Э. Г., Щукин А. Н. Словарь методических терминов (теория и практика преподавания языков) / Э.Г. Азимов, А.Н. Щукин . – СПб: «Златоуст», 1999. – 472с.

10. Бим И. Л. Профильное обучение иностранным языкам на старшей ступени общеобразовательной школы. Проблемы и перспективы / И. Л Бим. – М.: Просвещение, 2007. – 211 с.

11. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання / перекл. з англ.; наук. ред.укр. видання С.Ю. Ніколаєва. – К.: Ленвіт, 2003. – 273с.

12. Зеня Л.Я. Навчання іноземних мов у старшій профільній школі: Лекційно-практичний курс: Посібник для студентів вищих навчальних закладів. – Горлівка: Видавництво КДПШМ. 2008. – 340с.

13. Пометун О. І. Компетентнісний підхід – найважливіший орієнтир розвитку сучасної освіти / О.І. Пометун // Рідна школа. – 2005. - № 1. – С. 65-69.

Додаткові ресурси

1. Державна національна програма “Освіта”. Україна ХХІ століття. – К.: Райдуга, 1994. – 61 с.

2. Державний освітній стандарт з іноземної мови (загальна середня освіта)/ керівн. Автор. колектив С.Ю. Ніколаєва. – К.: Ленвіт, 1998. – 32 с.
3. Іноземні мови : Науково-методичний журнал . – Київ.
4. Іноземні мови у школі у школах України . Науково-методичний журнал . – Київ.